

Dosarul nr.3ra-1090/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: I. Secrieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, I.Muruianu, E.Palanciuc)

Î N C H E I E R E

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de Oleg Gașper împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la
contestarea actului administrativ, obligarea stabilirii și achitării pensiei,
împotriva deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins
apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 31 iulie
2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 09 iunie 2020, Oleg Gașper a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului
administrativ, obligarea stabilirii și achitării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că la data de xxxxx s-a adresat Casei
Teritoriale de Asigurări Sociale a sectorului Ciocana mun. Chișinău cu cerere privind
stabilirea pensiei, anexând actele ce atestă acest drept.

Reclamantul a menționat că în aceeași zi, a fost emisă decizia Casei Teritoriale de
Asigurări Sociale a sectorului Ciocana mun. Chișinău nr.43, prin care i s-a refuzat stabilirea
pensiei pentru vechime în muncă, din motiv că, nu este acumulată vechimea în muncă
necesară de 24 de ani și 06 luni, conform Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării
cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor
afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Reclamantul a invocat că la data de 17 martie 2020 a depus în adresa Casei Naționale
de Asigurări Sociale o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei nr.43 din
18 februarie 2020. Însă, prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.G-847 din
27 aprilie 2020, cererea a fost respinsă.

Reclamantul a relevat că acțiunile Casei Teritoriale de Asigurări Sociale a sectorului Ciocana mun. Chișinău și a Casei Naționale de Asigurări Sociale contravin prevederilor legale și circumstanțelor de fapt.

În acest context, reclamantul a menționat că, Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sectorului Ciocana mun. Chișinău nu a reținut vechimea în muncă ce urma să fie calculată cu înlesniri, pentru activitatea în funcția de polițist de pază și escortă, precum și pentru paza arestaților și escortă în cadrul Comisariatului de Poliție Orhei, pentru perioada 20 ianuarie 1998-04 mai 1999, perioadă confirmată prin extrasele din ordinele Ministerului Afacerilor Interne nr. 5ef din 02 februarie 1998 și nr. 24ef din 30 aprilie 1999.

Reclamantul a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale a sectorului Ciocana mun. Chișinău nr.43 din xxxxx privind respingerea cererii în stabilirea pensiei conform Legii nr. 1544-XI din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri; obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale a sectorului Ciocana mun. Chișinău de a-i stabili pensia pentru vechimea în muncă, ținând cont de certificatele eliberate de organele afacerilor interne, pentru perioada 20 ianuarie 1991 - 04 mai 199, ca perioadă de activitate cu înlesniri, cu achitarea pensiei pentru vechime în muncă, începând cu data de xxxxx.

Prin hotărârea din 31 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis acțiunea reclamantului Oleg Gașper. A fost anulată decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale a sectorului Ciocana, mun. Chișinău nr. 43 din xxxxx și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale la cererea prealabilă nr.G847 din 27 aprilie 2020. Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să-i stabilească lui Oleg Gașper pensie, conform art.13 lit. a) a Legii nr.1544 din 23 iunie 1993 privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, cu reținerea vechimii în serviciu, conform certificatului nr.19/9-267 din 11 februarie 2020, eliberat de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și certificatului nr.34/44-1639 din 10 februarie 2020, eliberat de Inspectoratul de Poliție Orhei, cu achitarea pensiei începând cu data de xxxxx.

La data de 04 august 2020, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 31 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul Oleg Gașper (f.d.83).

Hotărârea motivată din 31 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 25 septembrie 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8000028684AS, anexat la materialele cauzei (f.d.85).

La data de 12 octombrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea apelului (f.d.92-95).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul Casei Naționale de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 31 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul Casei Naționale de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 31 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a invocat pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, care prevede că, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor, care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se acordă următoarele înlesniri: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Totodată, instanța de apel a menționat pct. 7 lit. g) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, care statuează că, la calcularea vechimii în muncă la stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare se ia în considerare: timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite – în condițiile avantajoase respective, inclusiv în condițiile stabilite de legislație până la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.

Instanța de apel a invocat și art.33 alin.(2) din Legea nr.1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar, care stipulează că vechimea în muncă, în vederea acordării pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar se calculează cu următoarele înlesniri: o zi de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și în instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări în subteran, se consideră ca două zile de serviciu.

Astfel, instanța de apel a conchis că, Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat a constatat că intimatul Oleg Gașper nu întrunește condițiile de vechime în serviciu pentru stabilirea pensiei potrivit prevederilor art. 13 lit. a) al Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și temei legitim de stabilire a pensiei ultimului nu este. Or, potrivit certificatului Inspectoratului de Poliție Orhei nr. 34/44-1639 din 10 februarie 2020, Oleg Gașper a îndeplinit serviciul în cadrul Comisariatului de Poliție Orhei în perioada 20 ianuarie 1998-04 mai 1999. Iar, perioada de activitate în funcție de polițist de pază și escortă al Comisariatului de Poliție Orhei 20 ianuarie 1998 - 04 mai 1999, urmează a fi calculată conform pct.8 lit. d) a Hotărârii Guvernului 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, conform certificatului nr. 34/44-1639 din 10 februarie 2020, eliberat de Inspectoratul General al Poliției, intimatului Oleg Gașper

i s-a calculat vechimea în muncă cu înlesniri 2 zile pentru 1 zi de serviciu (1:2), constituind 01 an, 03 luni și 14 zile, cu coeficientul 2 - 02 ani, 06 luni și 28 de zile.

Iar, conform certificatului Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr. 19/9-267 din 11 februarie 2020, vechimea calendaristică în serviciu a intimatului Oleg Gașper, în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, la data încetării raporturilor de serviciu din funcția de ofițer principal al Centrului Operativ de Dispecerat Republican al Direcției Generale Investigație a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență a Ministerului Afacerilor Interne, ultimul grad special/militar deținut fiind de locotenent-colonel al serviciului intern, vechimea în serviciu care urmează a fi luată în calcul de către organul de asigurări sociale cu înlesniri constituie 22 de ani și 13 zile.

Instanța de apel a reținut că, la cumularea perioadelor menționate în certificatul Inspectoratului de Poliție Orhei nr. 34/44-1639 din 10 februarie 2020 și certificatul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr. 19/9-267 din 11 februarie 2020, se confirmă un stagiul de cotizare, ce se include în cel stabilit de lege, pentru apariția dreptului intimatului Oleg Gașper la pensie pentru vechime în muncă la data de xxxxx, de 24 de ani și 06 luni.

Astfel, instanța de apel a considerat declarativ argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că, perioada calculată de angajator cu facilități, nu se include în perioada menționată în Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, în coroborare cu normele speciale ce reglementează sistemul penitenciar. Or, Hotărârea nominalizată, pe lângă izolatoarele de tip închis, mai indică despre calcularea vechimii în muncă cu facilități și în izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran. Aceasta include și diviziunea de activitate a intimatului Oleg Gașper, pentru perioada 20 ianuarie 1998 - 04 mai 1999.

În context, instanța de apel a invocat că colaboratorii, care efectuează serviciul de detenție și escortă al Inspectoratului de Poliție în prezent, au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, cu calcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

La acest capitol, instanța de apel a menționat că, prin ordinul nr. 96 din 20 martie 2018, emis de Ministerul Afacerilor Interne, s-au recunoscut unele înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, reglementând raporturile de muncă pentru personalul, care realizează misiuni de escortă și pază a persoanelor deținute și armonizarea acestora, cu reglementările aplicate angajaților altor instituții ce execută atribuții analoage, iar ordinul nr. 96 din 20 martie 2018, emis de Inspectoratul General al Poliției vine în susținerea aplicabilității ordinului emis în privința intimatului Oleg Gașper, în raport cu vechimea în muncă deținută de către ultimul. Deci, la stabilirea quantumului pensiei intimatului Oleg Gașper, urma să fie luate în calcul și înlesnirile (avantajele) funcțiilor deținute. În ordinul nr. 96 din 20 martie 2018 a Ministerului Afacerilor Interne s-a specificat că, eliberarea confirmărilor privind înlesnirile prevăzute la calcularea vechimii în muncă, pentru funcționarii publici cu statut special și militarii, care și-au îndeplinit serviciul, la cererea acestora, de către autoritățile administrative și instituțiile din subordine, prin intermediul subdiviziunilor de resurse umane, conform competenței, vechimea în muncă va fi determinată la ultimul loc de muncă al solicitantului. În cazul lichidării subdiviziunilor în care solicitanții au activat anterior, confirmările vor fi eliberate de către subdiviziunile,

autoritățile administrative, sau instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care au devenit succesori de drepturi și obligații, sau au preluat competențele subdiviziunilor de poliție reorganizate sau lichidate.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că, este neîntemeiat argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că, ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018, aprobat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis. Or, ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018, este un act administrativ valabil, produce efectele juridice de rigoare, care urmează a fi aplicate corespunzător, iar simplul dezacord al Casei Naționale de Asigurări Sociale cu ordinul menționat, atât timp cât acesta nu a fost anulat, nu reprezintă un temei pentru neregnoașterea efectelor acestuia.

Instanța de apel a relevat că, cele menționate mai sus denotă faptul întrunirii stagiului intimatului Oleg Gașper a condițiilor prevăzute de art. 13 lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993 privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, pentru a beneficia de pensia pentru vechime în serviciu.

La data de 31 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii înaintate de Oleg Gașper (f.d. 135-136).

Decizia din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 07 septembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8003376597AS, anexat la materialele cauzei (f.d. 140).

La data de 05 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea recursului (f.d. 143).

În susținerea recursului recurenta a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

Făcând referire la pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, recurenta a relevat că, funcția de polițist de pază și escortă al Comisariatului de Poliție nu se regăsește în hotărârea menționată și respectiv această funcție, nu poate fi inclusă în activitatea din cadrul acestui serviciu, ca o vechime cu avantaje. Astfel, Casa Națională de Asigurări Sociale corect a calculat vechimea în muncă a intimatului Oleg Gașper de 23 de ani și 06 luni, ceea ce nu îi acordă intimatului dreptul de a i se stabili pensie pentru vechime în serviciu din motivul că nu întrunește condiția stabilită de art.13, lit.a) a Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din

trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, fiind necesar 24 de ani și 06 luni de vechime în serviciu.

Recurenta consideră că, instanțele de judecată au apreciat eronat și au interpretat greșit norma juridică prin faptul că, au egalat Izolatorul de Detenție Provizorie al organelor afacerilor interne din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, cu Izolatorul de Urmărire Penală al sistemului instituțiilor penitenciare, actual Administrația Națională a Penitenciarilor.

În context, recurenta a invocat că Izolatorul de Urmărire Penală constituie o instituție penitenciară subordonată Administrației Naționale a Penitenciarilor: Penitenciarul nr.5 Cahul, Penitenciarul nr.11 Bălți, Penitenciarul nr.12 Bender, Penitenciarul nr.13 Chișinău, Penitenciarul nr.16 Rezina.

Recurenta a menționat că, Izolatorul de Detenție Provizorie constituie o subdiviziune a Inspectoratului de Poliție, având atribuția de pază a persoanelor reținute și bănuite de comiterea infracțiunilor și arestate, care constă în asigurarea izolării lor sigure și supravegherii permanente asupra lor, pentru a exclude posibilitatea acestor persoane de a se eschiva de la urmărirea penală și judecată, de a împiedica la stabilirea adevărului referitor la dosarul penal, sau a se ocupa cu activitatea criminală, precum și a asigura executarea sentinței.

Recurenta a relevat că instanța de apel urma să facă deosebire între aceste două servicii, care sunt absolut diferite.

Totodată, recurenta a invocat articolele 71 și 72 din Legea nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative și a menționat că, doar Guvernul Republicii Moldova are împuternicirea de a interpreta pct.8, lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, prin emiterea unei Hotărâri de Guvern de interpretare a actului normativ.

Astfel, recurenta a menționat că până în prezent, nu există nicio hotărâre de interpretare oficială a normei juridice precitate, iar instanța de judecată nu are împuternicirea de interpretare a normei juridice, ci doar aplicarea acesteia, în corelare cu textul normativ expus de către legiuitor și nu instanța de judecată este abilitată cu dreptul de a pune un semn de egalare între Izolatorul de urmărire penală din cadrul instituțiilor penitenciare, cu Izolatorul de detenție din cadrul Comisariatului de Poliție.

Totodată, recurenta a reiterat că, în temeiul art. 16, alin. (2) al Legii menționate, legiuitorul expres prevede că, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sunt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a Hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior, pentru executarea cărora se emit, sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective.

Recurenta a menționat că prevederile actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate se aplică numai în partea, în care nu depășesc cadrul stabilit de actul normativ de nivel superior, pentru executarea căruia a fost emis și nu contravine prevederilor actelor respective.

Recurenta a invocat că ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018, aprobat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis, ceea ce se prezumă că este lovit de nulitate în partea depășirii cadrului juridic ierarhic superior, fapt ce urma a fi constatat de către instanța de judecată. Atât timp cât o normă juridică este lovită de nulitate, ea nu are careva efect juridic nici asupra persoanelor, nici în timp și nici în spațiu, fapt omis de către instanțele de judecată inferioare, încălcând astfel prevederile art.5, alin.(1) al Legii nr.514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, potrivit căruia justiția se desfășoară în strictă conformitate cu legislația.

Astfel, recurenta a relevat, că subiecții Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, sunt expres stabiliți în actul normativ, iar colaboratorii din cadrul Comisariatului de Poliție, nu se regăsesc prin prisma actului normativ reiterat și normele juridice ale acestuia, nu sunt aplicabile asupra categoriilor de angajați ai Comisariatului de Poliție. Iar, dat fiind faptul că intimatul Oleg Gașper era angajat al Comisariatului de Poliție Orhei și nu al unei careva instituții penitenciare, ceea ce constituie instituții diferite, cu statute diferite, pretențiile intimatului Oleg Gașper le consideră neîntemeiate și pasibile de a fi respinse integral.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel a pronunțat decizia contestată la data de 26 mai 2021 (f.d.116-129).

La data de 31 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 135-136).

Decizia din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 07 septembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8003376597AS, anexat la materialele cauzei (f.d. 140).

La data de 05 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea recursului (f.d. 143).

Astfel, recursul Casei Naționale de Asigurări Sociale este în termen.

La data de 21 octombrie 2021, în adresa intimatului Oleg Gașper și a avocatului acestuia, Igor Otgon, a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d.147).

Prin referință depusă la 02 noiembrie 2021, intimatul Oleg Gașper, reprezentat de avocatul Igor Otgon, a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul Casei Naționale de Asigurări Sociale (f.d.152).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai

reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Nina Vascan